

Meelespea istikuostjale

KAJA KURG

Praegu on väga soodne osta taimi, sest kõikjal istikuärides on sügiseseid allahindlused.

Selleks et ostud õnnestuksid, tehke veidi eeltööd. Kõigepealt vaadake oma aed hoolega üle. Mõelge, mida on juurde tarvis ja mida soovite asendada. Uut puud või põõsast on välja kujunenud aeda keeruline mahutada. Tihti tuleb siis mõni vana olija ohverdada või tema elutingimusi piirata.

Püsikutega on lihtsam, neid annab ikka juurde istutada. Kui vaba ruumi pole, saab seda tekitada liiga suureks kasvanud taimerühmi noorendades või viletsalt kasvanud püsikuid ümber kombineerides.

Kui olete selgusele jõudnud, mida oma aeda soovite, tehke ligikaudne eelarve, kui palju saate taimedele kulutada. Mõttekas on koostada ka tööde graafik ja paika panna nende tähtsusjärjekord. Kui näiteks sillutamine ja muru rajamine tuleb korraga ära teha, siis istutamist saab ajotada ka pikemale ajale.

Vali ostukohta

Parim koht taimede ostmiseks on mainekas puukool, kus taimi kohapeal kasvatatakse. Olenemata sellest, kust on hangitud istutusmaterjal, on taimed seal juba harjunud meie kliimaga. Tõenäosus, et nad meie keerulistele talvedele vastu peavad, on siis palju suurem. Sellises paigast ostes võite enamasti uskuda ka kaasa öeldud õpetussõnu.

Aiakeskused hangivad kauba eri müüjatelt ning seetõttu kõigub taimede kvaliteet suuresti. Siiski on hea valikuga aiakeskus usaldusväärsem ostukoht kui näiteks selline puukool, mis on mingil põhjusel hakanud alla käima. Liati on lihtsam ja ökonoomsem osta kõik taimed ühest kohast kui paarkümmend senti madalama hinna pärast pool Eestit läbi sõita.

Müügipaikade erinev tase torakabki eriti silma just sügisel. Kui kogu suve müügiplatsil ilma käes vintsutada olnud taimed on lisaks ka vähese või lausa vale hoolduse ohvriks langenud, võib ostukoht meenutada surnuaeda. Nii nukrast kohast ärge ostke midagi. Seal toot-

Sügisel on õige aeg osta kauni sügisvärvusega taimi. Väikese-kasvulisel tähkvahtral on leegitsev sügisvärv.

dud taimed – olgu nad nii odavad kui tahes – ei lähe kasvama või põevad paar aastat.

Õige valik

Mõttetu on raisata raha haige või muidu viletsa taime ostmiseks. Algajal aednikul pole ka mõttekas osta väga väikeseid puustikuid. Nende pilkupüüdvaks kasvamine võtab kaua aega ning puuhakatiise beebieast välja poputamise võib keeruliseks osutuda. Samas on suurem taim aga kallim.

Lisaks heale tervisele ning kasvujõule peab puittaim olema igakülgsest välja arenenud ning saanud ka veidi võrakujuundust.

Istiku väljanägemist mõjutab taime liigiomanne kasvukuju. Uurige enne osturetkete minekut mõnest heade illustratsioonidega taimeraamatust, milline peaks soovitud taim välja nägema.

Kui vähegi võimalik, ostke külmaõrnad puittaimed kevadel, sest kui nad ei jõua korralikult juurdueda, saavad nad tihti talvekahjustusi. Kevadel istutades jõuavad nad uue kasvupinnaga kohanedada ning peavad talvele paremini vastu.

Püsikute kasv on kiirem ja nad jõuavad enamasti enne külmade

tulekut juurduda. Liati on neid vajadusel lihtne talveks katta.

Püsikuid on alati mõttekas hulgi osta. Kuigi tahaksite ehk kasvatada paljusid liike, saavutate alati ilusama tulemuse vähemate liikide ning suuremate rühmadega. Palju eri liike-sorte mõjub rahutult.

Õnnelikult koju

Kindlasti laske müüjal istikud korralikult ära pakkida. Sageli ei julge algaja aednik oksa piisavalt tugevasti kokku siduda, need jäävad harali ning võivad vedamise ajal murduda.

Kui taim vajab istutusaegset tagasilõikust, võite paluda müüjat ka see kohe ära teha. Nõnda jääb taim väiksemaks ning teda on lihtsam transportida.

Kui peate taimi lahtise autoga vedama, tuleb võra (eriti kasvuperioodil) presendi, koormakatte või kilega kinni katta. Üle kastiserva tuules lipendavad oksad saavad muidu tõsiselt kahjustuda.

Kodus kastke taimed korralikult läbi ning pange tuule eest varjatud paika istutamist ootama.

JAAN METTIK

Allikas: ajakiri Maakodu

KASULIK TEADA

Miks osta just sügisel?

- Näeb, millised on kauneima sügisvärvusega puud-põõsad ja püsikudki.
- Leiab aeda dekoratiivsete viljadega taimi.
- Parim aeg istutada kevadel

varakult kasvu alustavaid või õitsevaid taimi (forsüütiad, sõstraid, pajusid), mis saavad külmadeni rahulikult juurduda ning kevadel esimesel võimalusel kohe kasvu alustada.